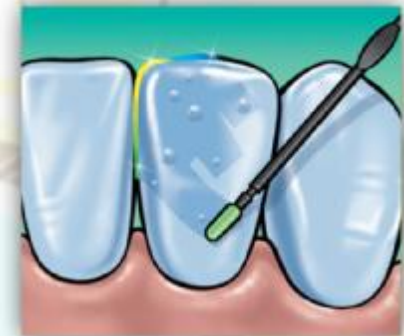

وارنیش فلوراید

Varnish fluoride

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان گیلان
دانشکده دندانپزشکی

گراورنده :

محمد جواد جباری سندی

استاد راهنما :

دکتر علیرضا خصوصی ثانی

مقدمه.

فلوراید را می توان تنها واکسن پیشگیری از پوسیدگی دانست که در حال حاضر در کلیه کشورها و از نظر صاحب نظران در دندانپزشکی، استفاده از آن یکی از مهم ترین دلایل کاهش پوسیدگی در جوامع بررسی شده می باشد. همچنین روشی است مقرون به صرفه و متناسب با دوران سنی بویژه در کودکان که با مکانیسمی که به آن اشاره خواهد شد باعث مقاومت دندان ها بویژه سطوح صاف دندانی در مقابل پوسیدگی می گردد. اثرات فلوراید را به دو صورت سیستمیک و موضعی می توان مورد بررسی قرار داد. وارنیش فلوراید در گروه فلوراید ترابی موضعی قرار می گیرد؛ که در آن از غلظت بالای فلوراید در حجم محدود استفاده می شود.

تاریخچه.

وارنیش های فلوراید در اروپا در سال ۱۹۹۱ با نام تجاری "Duraphat" و در سال ۱۹۹۴ در آمریکا با نام "Duraflor" به عنوان وارنیش حفره، مورد تأیید FDA قرار گرفت. هرچند وارنیش فلوراید در ابتدا در آمریکا به عنوان ماده ای جهت وارنیش حفره و همچنین درمان حساسیت مورد استفاده قرار گرفت، اما یکی از مهم ترین ویژگی های آن ممانعت از پوسیدگی است. اخیراً سازمان غذا و داروی آمریکا، وارنیش فلوراید را به عنوان یک ماده مؤثر جهت ممانعت از پوسیدگی مورد تأیید قرار داده است.

پترسون و همکارانش در سال ۱۹۹۷ آزمایش بالینی کنترل شده متعددی را درمورد استفاده از وارنیش های فلوراید مرور کرده و نتیجه گرفتند که این مواد به اندازه سایر مواد فلوراید موضعی حرفه ای، از لحاظ پیشگیری پوسیدگی دندان، در کودکان مؤثر هستند.

در سال ۱۹۹۶ محققین در ناحیه ای از آلمان در برلین متوجه شدند متوسط شیوع پوسیدگی در این منطقه بیشتر از سایر مناطق است. ضمن تدوین یک برنامه پیشگیری شامل آموزش بهداشت دهان و کاربرد وارنیش فلوراید در تمام مدارس ابتدایی این منطقه، به صورت دوبار در سال و بررسی وضعیت بهداشت دندانی و ثبت نتایج به صورت هر ۲ سال یکبار از سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۰ نشان داده شد که یک پیشرفت بزرگ در بین سال های ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۰ (یعنی

زمانی که ۴ سال از شروع استفاده از برنامه جامع پیشگیری می گذشت) در کاهش پوسیدگی دندانی در کودکان ۶-۱۲ ساله اتفاق افتاده است.

براساس مقاله وین تروب در سال ۲۰۰۳ در افراد و جوامع با شیوع بالای پوسیدگی، در صورتی که پرسنل کافی جهت درمان های پیشگیری از پوسیدگی در اختیار باشد کاربرد وارنیش فلوراید به ژل فسفات فلوراید اسیدی ترجیح دارد و حتی ممکن است نسبت به دهان شویه سدیم فلوراید نیز ارجح باشد.

از آنجایی که کمتر از یک میلی لیتر وارنیش برای درمان حرفه ای در کودکان سنین پیش از مدرسه بکار می رود مقدار فلورایدی که پس از پاک شدن سطح دندان بلعیده می شود کمتر از ۳ میلی گرم است. بنابراین نگرانی درخصوص خطرناک بودن آن وجود ندارد و این روش اغلب برای استفاده در کودکان کم سن، به جای کاربرد ژل فلوراید موضعی سنتی، توصیه می شود.

انواع وارنیش فلوراید.

○ دورافات :

که حاوی سدیم فلوراید ۵٪ است (به میزان ۲۶/۲٪ فلوراید دارد)

○ دورافلور:

که حاوی سدیم فلوراید ۵٪ است (به میزان ۲۶/۲٪ فلوراید دارد)

○ فلور پروتکتور:

حاوی دی فلوروسیلان ۱٪ است (به میزان ۹-۱٪ فلوراید دارد)

○ کوییتی وارنیش:

حاوی سدیم فلوراید ۵٪ است (و به میزان ۲۶/۲٪ فلوراید دارد)

مزایا وارنیش فلوراید .

غلظت فلوراید در ترکیبات فلوراید ترابی موضعی از ۲۲۵ در محلول های دهان شویه فلوراید تا ۲۲۶۰۰ در وارنیش های فلوراید متغیر است. اینکه دندانپزشک از کدام یک از روش های فلوراید ترابی موضعی استفاده کند؛ موضوعی است که یکی از مهم ترین فاکتورهای دخیل در آن، ریسک پوسیدگی زایی بیمار و شرایط جسمی و فیزیکی آن است. در کودکان کم سن که احتمال بلع مقادیری از فلوراید ضمن استفاده از ژل یا دهانشویه فلوراید

وجود دارد، به نظر می‌رسد استفاده از وارنیش فلوراید روش مناسبی جهت درمان فلوراید موضعی آنها باشد.

از مزایای اصلی وارنیش فلوراید نسبت به سایر درمان های فلوراید موضعی عبارتند از:

۱. کاربرد آسان آنها بدون استفاده از وسیله خاص تنها با کاربرد گلوله پنبه یا برس کوچک

۲. کم بودن ریسک بلع مقادیر غیرمجاز فلوراید

۳. روش بسیار قابل قبول و راحتی برای بیمار است

۴. نیاز به پروفیلاکسی حرفه‌ای و تمیز کردن دندان قبل از کاربرد وجود ندارد و تنها استفاده از مسواک و خمیر دندان قبل از کاربرد آن کافی است.

۵. به دلیل اینکه در مجاورت رطوبت بزاق سخت می‌شود؛ نیاز به ایزولاسیون شدید وجود ندارد و بیمار بلافاصله بعد از کاربرد وارنیش می‌تواند از روی صندلی بلند شود و وارنیش در مجاورت بزاق روی سطح دندان سخت خواهد شد. بنابراین بیمار می‌تواند سریع بعد از درمان محل را ترک کند.

۶. در افراد غیرهمکار و ناتوان جسمی کاربرد آن بسیار آسان است و نیاز به همکاری بیمار ندارد.

۷. روش ایمن، بی خطر و مؤثر در کاهش ریسک پوسیدگی در جمعیت های با ریسک بالای پوسیدگی است.

۸. به علاوه توکسی سیتی (سمیت) حادی در مورد کاربرد وارنیش فلوراید گزارش نشده است و ریسک انتشار عفونت آن نیز اندک است.

کاربرد و توصیه ها.

بطور کلی ضمن مقایسه نتایج مقالات مختلف، نشان داده شده است که کاربرد مجدد هر ۴ تا ۶ ماه یکبار وارنیش فلوراید، جهت دستیابی به فواید ضد پوسیدگی آن ضروری است. به گونه ای که تنها با یکبار استفاده در سال اثر ضد پوسیدگی آن نمود نخواهد داشت.

در افراد با ریسک بالای پوسیدگی پیشنهاد می‌شود که وارنیش فلوراید در فواصل زمانی ۳-۶ ماه یکبار استفاده شود. دفعات بیشتر استفاده از آن مربوط به افرادی خواهد بود که دارای ریسک بالاتری برای پوسیدگی زایی هستند.

بعد از کاربرد وارنیش به والدین و بیمار آموزش داده می‌شود که حداقل ۲-۴ ساعت از خوردن و آشامیدن باید اجتناب شود و بیمار تا عصر یا تا روز بعد نباید از مسواک یا نخ دندان استفاده کند تا وارنیش به حدامکان فرصت بیشتری جهت تماس با دندان داشته باشد. وارنیش های فلوراید غالباً باعث تغییر رنگ دندان به رنگ زرد تا قهوه ای می‌گردد. هرچند این تغییر رنگ موقت است و با پاک شدن وارنیش از سطح دندان این تغییر رنگ از بین می‌رود.

فلوراید وارنیش به راحتی توسط برس های یکبار مصرف ، اپلیکاتورهای سرپنبه ای یا گلوله پنبه قابل کاربرد است. وارنیش فلوراید را می‌توان بعد از پروفیلاکسی حرفه ای بکار برد ولی در عین حال می‌توان وارنیش را بدون تمیز کردن حرفه ای و تنها بعد از مسواک زدن عادی استفاده کرد. دندان باید قبل از کاربرد وارنیش خشک شود که اینکار را می‌توان با هوای فشرده یا حتی با گاز خشک انجام داد.

وارنیش فلوراید را می‌توان روی تمام سطوح دندان به کار برد و همچنین امکان استفاده از آن بصورت انتخابی روی سطوحی که دارای ریسک بالاتری از

پوسیدگی هستند نیز وجود دارد. به عنوان مثال در نواحی دکلسیفیه یا دندان های قدامی بالا در بچه ها، یا در کودکانی که به دلیل استفاده از شیشه شیر دارای ریسک بالای پوسیدگی هستند؛ استفاده از وارنیش های فلوراید دارای مزایای زیادی است.

علت توصیه استفاده از وارنیش های فلوراید در گروه سنی ۳ تا ۶ سال که یکی از گروه های هدف ما در برنامه های پیشگیری سلامت دهان و دندان هستند؛ علاوه بر مزایایی که ذکر شد، این است که کنترل بهتری ضمن استفاده از این مواد در این گروه سنی وجود دارد و بر اساس مجموع مطالعات ذکر شده استفاده از وارنیش های فلوراید در گروه سنی ۳-۶ سال (کودکان موجود در مهدکودک ها) همراه با برنامه های آموزشی پیشگیری از پوسیدگی مهدکودک ها، در فواصل زمانی حداقل ۶ ماهه می‌تواند نقش بسزایی در کاهش متوسط میزان پوسیدگی داشته باشد.

خوشبختانه در حال حاضر این روش که راه ساده تری نسبت به سایر روش هاست ؛ در کشور و همچنین استان، مورد استفاده قرار می گیرد.